

1993-11-22

231-5024-89

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET BYVÄRMA, LJUNGBY KOMMUN

Syftet med naturvårdsförvaltningen skall vara att bibehålla de naturskogsliknande lövdominerade beståndens karaktär när det gäller förekommande trädslag, skiktning m m genom att de tills vidare lämnas för fri utveckling samt att sköta vissa av delområdena (I a, I c, I d, II a och II c) så att deras värde ur faunasynpunkt ökar. Den till beslutet om bildandet av naturreservatet hörande kartan utgör också underlag för skötselplanen.

Beskrivning av naturförhållanden

Naturreservatet Byvärma består av två lövdominerade blandskogsområden norr respektive söder om gården Byvärma vid sjön Möckelns utlopp på sjöns västsida, samt de två blandskogsbevuxna öarna Skyttens öar sydöst om gården.

Möckeln är en stor näringsfattig sjö omgiven av ett omväxlande jord- och skogsbrukslandskap. Sjön och dess närmaste omgivningar där bl a Byvärma ingår som en viktig värdekärna är klassat som ett område av högsta skyddsvärde i naturvårdsprogrammet för länet 1989. Möckelnområdet är också enligt naturvårdsverkets beslut 1988 av riksintresse för den vetenskapliga naturvården.

Områdena i Byvärma hyser en stor grupp sällsynta och hotade vedinsekter knutna dels till hagmarkslandskapets levande grova ekar och döda, grova björkar, dels till den gamla naturskogens olikåldriga levande och döda lövträd, främst björk. I fågelfaunan finns flera arter som karaktäriserar naturskogsliknande lövskogar, t ex mindre hackspett, mindre flugsnappare och stjärtmes. Kärlväxtfloran är tämligen artfattig.

Tillgänglighet

Området är lätt tillgängligt från allmän bilväg mellan Agunnaryd och Pjätteryd.

Inventeringar

Området har inventerats med avseende på vedinsekter under åren 1986, 1987 och 1988 bl a inom ramen för ett projekt som presenterats i rapporten "Lövnaturskogens flora och fauna" publicerad av naturvårdsverket 1992. Inventeringar av fågelfaunan har bl a presenterats i rapporten Möckelnområdets fågelfauna som publicerats av länsstyrelsen 1980.

1993-11-22

231-5024-89

Hävd av skogsområden

Allmänt

Träd som faller över vägar och inom normalt vägområde, över stängsel, stengärdesgårdar eller odlingsrösen respektive ut i ån skall flyttas in i närmaste delområde i naturreservatet så att skada eller fara utanför reservatsgränsen inte uppkommer. De fallna träden skall upparbetas så lite som möjligt när de flyttas och lämnas att förmultna i beståndet.

För områdena I c, I d, II a, och II b gäller att enstaka träd får avverkas inom 25 meter från den allmänna vägen om det bedöms angeläget för att gynna enstaka från naturvårdssynpunkt värdefulla träd. Enstaka träd får också avverkas inom dessa delområden för att styra att träd som riskerar att falla över den allmänna vägen i stället faller i reservatet innanför vägområdet eller avverkas och flyttas in i närmaste skötselområde utan att upparbetas.

Döda och döende träd skall lämnas att förmultna i resp delområde. Skötselåtgärder skall planeras så att döda och döende träd inte skadas i samband med avverkning eller transporter.

Område I a

Beskrivning: Planterad granskog som omges av strandskog av björk, asp m m

Mål: Lövdominerat naturskogsliknande bestånd

Åtgärder: All gran som kan vara planterad röjs ner. Gallring får inte ske i strandskogen men skall i övrigt ske vid behov för att nå en lövandel av minst 80 % inom 50 år.

Område I b

Beskrivning: Lövdominerad naturskog uppkommen på gammal sjöbotten sedan sjön Möckeln sänktes omkring 1858.

Mål: Naturskog

Åtgärder: Inga. Fri utveckling.

Område I c

Beskrivning: Blandskog med gran, ek, asp och björk.

Mål: Lövdominerat naturskogsliknande bestånd.

Åtgärder: Återkommande bortröjning av ung gran. Bortgallring av all sykomorlönn inom en 10-årsperiod. Punktvis frihuggning av de grövsta ekarna längs vägen så att dessa solbelyses. I övrigt fri utveckling.

Område I d

Beskrivning: Ekdominerad igenvuxen hagmark som delvis gallrats. I södra delen finns en stor andel björk och al.

Mål: Gles hagmarksskog med kontinuerlig förekomst av flera levande mycket grova ekar samt grova döende och döda björkar och alar.

Åtgärder: All gran avverkas inom 10 år från nu. De grova ekarna i beståndet skall successivt frihuggas i söder och väster så att stammarna solbelyses mer än nu för att gynna de insekter som lever i grov ek. Några av de yngre ekarna skall också frihuggas för att kunna utvecklas så att de kan överta de grövstas roll när dessa dör. Trädslagsblandningen bibehålles så långt möjligt och alla avvercade lövträd som är grövre än 20 cm i diameter lämnas kvar i beståndet. Döda grenar, döende och döda lövträd skall också lämnas att multna ner i beståndet. Bete är önskvärt. Om inte bete sker skall bortröjning av sly och unggran upprepas med några års mellanrum.

Impediment i område I

Beskrivning: Steniga strandkärr bevuxna med bl a viden och björk.

Mål: Steniga strandkärr med naturlig vegetation.

Åtgärder: Inga

Område II a

Beskrivning: Lövdominerad skog av björk, asp, ek m fl trädslag. Nygallrad.

Mål: Lövdominerat naturskogsliknande bestånd.

Åtgärder: Successiv utgallring av all gran längs ån inom 5 år från nu. I övrigt fri utveckling tills vidare.

Område II b

Beskrivning: Blandlövskog av främst asp, björk och ek. Ogallrat.

Mål: Lövdominerat naturskogsliknande bestånd.

Åtgärder: Inga.

Område II c

Beskrivning: Grandominerad skog med grova lövträd, främst björkar.

Mål: Naturskogsliknande och till 90 % lövdominerat bestånd.

Åtgärder: Granskogen avvecklas med plockhuggning och luckblädning under en 50-årsperiod. Alla granar som är mer än 40 cm i diameter lämnas dock kvar att dö i beståndet, liksom alla lövträd. Beståndet skall självföryngras och utvecklas fritt tills vidare utom vad gäller uppväxande unggran som röjs bort med några års mellanrum så att granandelen inte överstiger 20 % om 50 år. Avverkningarna skall planeras så att risken för stormfällningar minimeras och så att bl a de grova björkarna inte faller i förtid. Liggande döda träd får inte köras sönder.

Område III

Beskrivning: Skyttens öar är bevuxna med blandskog av björk, asp, ek, tall och gran m m.

Mål: Naturskogsliknande bestånd.

Åtgärder: Inga. Fri utveckling.

Skyltning

Naturreservatets syfte är vetenskapligt och därför skall inga åtgärder utom skyltning vidtas för att locka besökare till området.

Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att detta sker snarast möjligt. Minst fem informationsskyltar skall sättas upp, varav minst en per delområde. Vid vägen mot Flinteberg skall en skylt sättas upp där det framgår att obehörig motortrafik är förbjuden.

Dokumentation av reservatets utveckling

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange

- * skötselområde
- * utförd åtgärd inom respektive skötselområde
- * år och månad för åtgärdens utförande
- * eventuell notering om åtgärdens effekt eller om annat av intresse för reservatet

samt genom fotodokumentation.

Även områden som inte åtgärdas skall fotodokumenteras regelbundet.